

ВАРІАНТИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ОЦІНКИ ЗБИТКІВ ПІДПРИЄМСТВА В РАЗІ ВИТОКУ ІНФОРМАЦІЇ

Пересічанський В. М., Кальченко В. В.

Харківський національний університет внутрішніх справ, Харків

У сучасних умовах ринку, виживання підприємства є першорядним завданням. Згідно статистики витік навіть 20 % комерційної інформації в 60 % приводить до банкрутства фірми. Підрахунок збитків підприємства у випадку втрати конфіденційної інформації важко розглядати в узагальненому випадку. Її можна розглядати окремо, на конкретно взятому випадку.

Оцінка вартості загубленої інформації може проводитися як шляхом створення групи компетентних експертів, так і шляхом залучення фахівців з оціночної компанії. Універсальних формул для розрахунку збитків в інформаційній сфері не існує, але є підходи що дозволяють оцінити вартість деякого об'єкта, що дозволить зробити висновки про збитки. В якості об'єкта може виступати база даних, електронна бібліотека, дослідницький звіт, результати експериментів, технологія виробництва й т.д. У нашій країні прийнятий національний стандарт України №1 «Основні положення оцінки майна й майнових прав», який регулює питання, пов'язані з оціночною діяльністю. У рамках цього стандарту визначені три підходи оцінки об'єкта інтелектуальної власності. Це витратний, порівняльний і дохідний підходи. Кожний із цих підходів містить у собі ще ряд методів, які дозволяють вирішувати завдання оцінювання в конкретному, окремо взятому випадку.

Сенс витратного полягає у визначенні поточної вартості витрат на створення об'єктів оцінки в поточних цінах і наступному корегуванні на суму зношування. Витратний підхід є єдино застосовним, коли втрачений об'єкт інтелектуальної власності не був призначений для одержання доходу або коли по тим або інших причинах ринкову вартість важко визначити двома іншими підходами. Як правило, цей підхід використовують як доповнення до дохідного підходу або для визначення мінімальної ціни при порівняльному підході.

Сутність порівняльного підходу полягає в тому, що вартість прав на об'єкти інтелектуальної власності визначається шляхом зіставлення цін недавніх продажів подібних об'єктів. При наявності достатньої кількості достовірної інформації про недавні продажі подібних об'єктів інтелектуальної власності ринковий підхід дозволяє одержати результат, що максимально близько відображає відношення ринку до об'єкта оцінки.

Зміст дохідного підходу полягає в тому, що вартість будь-якого об'єкта інтелектуальної власності можна ототожнити з капіталом (інвестицією) певної величини, здатної генерувати додатковий прибуток або, говорячи точніше, надлишкову прибуточну вартість на умовах ефективного використання цього активу. Тобто цей метод дозволяє порахувати втрати від угод, що не відбулися.

Незважаючи на існування підходів, і методів оцінки - на практиці вкрай важко, а іноді й взагалі неможливо точно встановити суму всіх втрат підприємства.